

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Ποσοτικές Μέθοδοι

ΤΟΜΟΣ Γ

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ
Γ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Επιχειρησιακή
Έρευνα

ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ

Επιχειρησιακή Έρευνα

Copyright © 2002

Για την Ελλάδα και όλο τον κόσμο

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Οδός Παπαφλέσσα & Υψηλάντη, 26222 Πάτρα

Τηλ.: (0610) 314094, 314206, Φαξ: (0610) 317244

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

του τόμου

Επιχειρησιακή Έρευνα

Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος της Θεματικής Ενότητας

Γεώργιος Μποχώρης

Επιμέλεια Έκδοσης

Ευτυχία Μαρκουλάκη

Συγγραφή

Γεώργιος Οικονόμου

Ανδρέας Γεωργίου

Κριτική Ανάγνωση

Ανδρέας Γεωργίου

Γεώργιος Οικονόμου

Επιμέλεια στη Μέθοδο της Εκπαίδευσης από Απόσταση

Φραγκίσκος Μπατζιάς

Γλωσσική επιμέλεια

Γιάνα Κατσαμπούρα

Φιλολογικός έλεγχος

Παναγιώτα Διδάχου

Τεχνική επιμέλεια

Tyrogama

Καλλιτεχνική επιμέλεια – Ηλεκτρονική σελιδοποίηση

Tyrogama

Συντονισμός ανάπτυξης εκπαιδευτικού υλικού και γενική επιμέλεια των εκδόσεων

ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΟΥ ΕΑΠ/1997-2002

ISBN: 960-538-442-6

Σύμφωνα με το Ν. 2121/1993

*απαγορεύεται η συνολική ή αποσπασματική
αναδημοσίευση του βιβλίου αυτού ή η αναπαραγωγή του
με οποιοδήποτε μέσο, χωρίς την άδεια του εκδότη.*

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Διοίκηση Επιχειρήσεων και Οργανισμών

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Ποσοτικές Μέθοδοι

ΤΟΜΟΣ Γ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

ΠΑΤΡΑ 2002

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	11
-----------------	-----------

Γ. Οικονόμου, Α.Γεωργίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Πρόβλημα μεταφοράς και πρόβλημα εκχώρησης	13
--	-----------

Σκοπός	13
Προσδοκώμενα Αποτελέσματα	13
Έννοιες-Κλειδιά	13
Εισαγωγικές Παρατηρήσεις.....	14

Ενότητα 1.1

Το γραμμικό μοντέλο του προβλήματος μεταφοράς	15
---	----

Ενότητα 1.2

Η μέθοδος μεταφοράς	20
1.2.1 Εισαγωγή.....	20
1.2.2 Η μέθοδος της βορειοδυτικής γωνίας για τον εντοπισμό μίας αρχικής λύσης	22
1.2.3 Η μέθοδος Vogel	27
1.2.4 Το κύριο τμήμα της μεθόδου μεταφοράς	31
1.2.5 Μη ισορροπημένο πρόβλημα μεταφοράς	47
1.2.6 Εκφυλισμένες λύσεις	48
1.2.7 Άλλες ειδικές περιπτώσεις	54

Ενότητα 1.3

Το γραμμικό μοντέλο του προβλήματος εκχώρησης	57
---	----

Ενότητα 1.4

Η Ουγγρική μέθοδος.....	62
1.4.1 Εισαγωγή	62
1.4.2 Εφαρμογή της Ουγγρικής μεθόδου	63

1.4.3 Μη ισορροπημένο πρόβλημα εκχώρησης – Πολλαπλές βέλτιστες λύσεις	68
1.4.4 Πρόβλημα μεγιστοποίησης	74
1.4.5 Αποκλεισμός ανάθεσης	78
Σύνοψη	85
Παράρτημα	86

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Δικτυωτή ανάλυση 101

Σκοπός	101
Προσδοκώμενα Αποτελέσματα	101
Έννοιες-Κλειδιά	101
Εισαγωγικές Παρατηρήσεις.....	102

Ενότητα 2.1

Βασικά συστατικά στοιχεία ενός δικτύου	103
---	------------

Ενότητα 2.2

Το πρόβλημα της συντομότερης διαδρομής	105
2.2.1 Περιγραφή του προβλήματος	105
2.2.2 Επίλυση με την τεχνική εντοπισμού της συντομότερης διαδρομής	105

Ενότητα 2.3

Το πρόβλημα του ελάχιστου ζευγνύοντος δέντρου	113
2.3.1 Περιγραφή του προβλήματος	113
2.3.2 Η τεχνική του ελάχιστου ζευγνύοντος δέντρου	115

Ενότητα 2.4

Το πρόβλημα της μέγιστης ροής	117
2.4.1 Περιγραφή του προβλήματος	117
2.4.2 Η τεχνική εντοπισμού της μέγιστης ροής	119
Σύνοψη	126
Παράρτημα	127

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Δυναμικός προγραμματισμός 137

Σκοπός	137
--------------	-----

Προσδοκώμενα Αποτελέσματα	137
Έννοιες-Κλειδιά	137
Εισαγωγικές Παρατηρήσεις.....	137
	Ενότητα 3.1
Εισαγωγή	139
	Ενότητα 3.2
Παράδειγμα συντομότερης διαδρομής	140
	Ενότητα 3.3
Βασικά χαρακτηριστικά προβλημάτων δυναμικού προγραμματισμού	146
	Ενότητα 3.4
Προσδιοριστικά μοντέλα δυναμικού προγραμματισμού	150
3.4.1 Παράδειγμα προγραμματισμού επενδυτικών δαπανών	150
3.4.2 Παράδειγμα κατανομής διαφημιστικών δαπανών	156
Σύνοψη.....	165
Παράρτημα	166

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Θεωρία παιγνίων	173
Σκοπός	173
Προσδοκώμενα Αποτελέσματα	173
Έννοιες-Κλειδιά	173
Εισαγωγικές Παρατηρήσεις.....	173
	Ενότητα 4.1
Βασικές έννοιες παιγνίων	175
	Ενότητα 4.2
Αμιγής στρατηγική	177
	Ενότητα 4.3
Μεικτή στρατηγική	183
	Ενότητα 4.4
Γραφική μέθοδος επίλυσης παιγνίου.....	186

	Ενότητα 4.5
Επίλυση παιγνίου με γραμμικό προγραμματισμό	191
Σύνοψη	200
Παράρτημα	201

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Θεωρία ουρών αναμονής	209
Σκοπός	209
Προσδοκώμενα Αποτελέσματα	209
Έννοιες-Κλειδιά	209
Εισαγωγικές Παρατηρήσεις.....	210

	Ενότητα 5.1
Βασικά συστατικά στοιχεία ενός συστήματος εξυπηρέτησης	212
5.1.1 Εισαγωγή	212
5.1.2 Τα χαρακτηριστικά των συστημάτων εξυπηρέτησης	214

	Ενότητα 5.2
Το βασικό σύστημα εξυπηρέτησης με μία ουρά αναμονής και μία θέση εξυπηρέτησης	224
5.2.1 Υποθέσεις του μοντέλου	224
5.2.2 Βασικές σχέσεις του μοντέλου	226

	Ενότητα 5.3
Το βασικό σύστημα με παράλληλες θέσεις εξυπηρέτησης	233
5.3.1 Υποθέσεις του μοντέλου	233
5.3.2 Βασικές σχέσεις για τους δείκτες απόδοσης του μοντέλου	234
5.3.3 Εφαρμογή των μοντέλων	236

	Ενότητα 5.4
Προσδιορισμός δυναμικότητας συστημάτων εξυπηρέτησης	241
5.4.1 Εισαγωγή	241
5.4.2 Διαμόρφωση σχέσης κόστους λειτουργίας	241
5.4.3 Παραδείγματα προσδιορισμού βέλτιστης δυναμικότητας	244

	Ενότητα 5.5
Το σύστημα με διαδικασία εισόδου Poisson και χρόνο εξυπηρέτησης οποιαδήποτε κατανομή	248

	Ενότητα 5.6
Άλλα μοντέλα ουρών αναμονής	253
5.6.1 Το μοντέλο με πεπερασμένη χωρητικότητα στον χώρο αναμονής.....	253
5.6.2 Το μοντέλο με πεπερασμένο πληθυσμό στην πηγή	255
Σύνοψη	265
Παράρτημα	266
Γλωσσάρι Όρων	273
Βιβλιογραφία	276
Οδηγός για Περαιτέρω Μελέτη.....	277